

Hur man väljer rätt madrass

Hitta rätt lösning för
din patient

Helhetsperspektiv - hörnstenen i förebyggande av trycksår

Att använda en lämplig stödjande yta är avgörande och en viktig del av att förebygga trycksår. Dock kräver förebyggande av trycksår att flera faktorer adresseras och bedöms, inklusive hudens integritet, vävnadsperfusion, rörlighet, näring och allmän hälsa.⁽¹⁾ Dessutom har patienter unika behov baserade på deras medicinska tillstånd och personliga omständigheter.

Vid val av stödjande yta är det viktigt att anta ett helhetsperspektiv som säkerställer att alla dessa aspekter beaktas tillsammans. Detta möjliggör en mer heltäckande vårdplan och ger vårdgivare möjlighet att anpassa stödytan och andra insatser efter varje patients specifika behov.⁽¹⁾⁽²⁾

Val och användning av madrass

Enligt internationella riktlinjer⁽²⁾ är valet av en madrass som minimerar tryck, skjuvkrafter och friktion en av de viktigaste faktorerna i förebyggandet av trycksår⁽³⁾. För att säkerställa att madrassen är anpassad efter patientens individuella behov bör tre typer av bedömningar.

- Riskbedömning
- Hudbedömning
- Bedömning av rörlighetsnivå

När du ska välja rätt madrass, börja med att göra en riskbedömning och använd diagrammet för vägledning.

Riskenivåer	Produkter
Allvarlig risk	CuroCell® IQ CuroCell® A4 CuroCell iA®
Hög risk	CuroCell® IQ CuroCell® A4 CuroCell iA® CuroCell® IQ Cirrus CuroCell® S.A.M. PRO
Måttlig risk	CuroCell® S.A.M. PRO CuroCell AREA Zone Optimal 5zon® Optimal Care Optimal Cura
Mild risk	CuroCell® AREA Zone Optimal 5zon® Optimal Care Optimal Cura
Ingen risk	Inget behov av förebyggande stödjande yta

För att säkerställa ett helhetsperspektiv måste rörlighetsnivån och hudens status beaktas.

aSSKINg omvårdadsramverk

Forskning har identifierat sju nyckelsteg för att förebygga trycksår, vilket definieras i aSSKINg hudvårdsramverk^{4) (5) (6)}. Detta tillvägagångssätt har funnits i många år och används i stor utsträckning inom klinisk praxis.

Utvecklat av NHS och baserat på en grundlig genomgång av bästa evidens och praxis för att förebygga och hantera trycksår, beskriver aSSKINg-ramverket sju centrala steg. Genom att integrera dessa steg i en holistisk vårdplan kan vårdgivare avsevärt minska risken för trycksår och förbättra patientens resultat.

Bedöm risk
(Assess risk)

Hudbedömning och hudvård
(Skin assessment and skin care)

Val och användning av underlag
(Surface selection and use)

Håll patienten i rörelse
(Keep patients moving)

Bedömning och vård vid inkontinens
(Incontinence assessment and care)

Nutrition och vätskebalans – bedömning och stöd
(Nutrition and hydration – assessment/support)

Ge information (självvård)
(Giving information – self care)

Hitta din

Den rörliga individen

Patient profil

Typiskt en individ som är aktiv och mestadels självständig. Personen kan ta sig i och ur sängen på egen hand eller med minimal hjälp och kan ompositionera sig i sängen utan assistans. En rullator kan användas som stöd vid gång korta sträckor.

Riskenivå

Låg till måttlig risk för trycksår. Förebyggande åtgärder rekommenderas under viloperioder eller vid minskad aktivitet.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori II.

Rekommenderad madrass

En tryckavlastande skummadrass. Rekommenderade alternativ är: Optimal 5zon®, Optimal Care eller Optimal Cura.

Individ med nedsatt rörlighet

Patient profil

Individen har begränsad rörlighet och behöver hjälp vid i- och urstigning ur sängen samt ibland vid ompositionering. Personen kan använda en rullstol, exempelvis en korsram-modell, och har viss rörlighet men med betydande begränsningar.

Riskenivå

Mild till hög risk för att utveckla trycksår.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori III.

Rekommenderad madrass

För individer med låg till måttlig risk, rodnad/färgförändring i huden och/eller trycksår upp till kategori II, kan en skummadrass som Optimal 5zon® vara tillräcklig.

För de med måttlig risk eller befintliga trycksår upp till kategori III kan en hybridmadrass för tryckavlastning, som AREA Zone, vara lämplig.

För individer med måttlig till hög risk och/eller befintliga trycksår kan en madrass med konstant lågt tryck, som S.A.M. PRO, vara lämplig.

patient persona

Den begränsat rörliga individen

Patient profil

Individen har kraftigt begränsad rörlighet och tillbringar större delen av tiden i sängen, med behov av hjälp för ompositionering, överföring till/från säng och gång. Detta kan omfatta kritiskt sjuka eller palliativa patienter.

Riskenivå

Hög till allvarlig risk för trycksår, ofta på flera områden.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori IV eller djupa vävnadsskador.

Rekommenderad madrass

Vid hög risk, trycksår upp till kategori III, och viss förmåga till mindre ompositionering kan en madrass med konstant lågt tryck, som AREA Zone eller S.A.M. PRO, vara lämplig. För känsliga individer med behov av högsta komfort kan CuroCell® IQ Cirrus vara att föredra.

Vid hög till allvarlig risk, med kraftigt begränsad rörlighet eller trycksår upp till kategori IV, är tryckavlastning avgörande. Rekommenderade alternativ är CuroCell iA®, CuroCell® A4, eller CuroCell® IQ.

Den orörliga individen

Patient profil

Helt orörlig individ, exempelvis postoperativa eller intensivvårdspatienter, som kräver fullständig hjälp för ompositionering.

Riskenivå

Hög till allvarlig risk för trycksår på grund av orörlighet.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori IV eller djupa vävnadsskador.

Rekommenderad madrass

Kontinuerlig tryckavlastning och vävnadsperfusion är avgörande, eftersom dessa patienter inte kan ompositionera sig själva. Rekommenderade alternativ inkluderar CuroCell iA®, CuroCell® A4, eller CuroCell® IQ.

Kom ihåg att kontinuerligt bedöma patientens tillstånd i takt med att det förbättras och välja en madrass som främjar rörlighet.

**Skanna här för en utökad
version av madrassguiden**

Rörlighet främjar självständighet

Kom ihåg att bedöma individen i takt med att deras tillstånd förbättras. Skum hjälper till att främja rörlighet genom att ge stabilitet vid i- och urstigning ur sängen samt underlätta självständig förflyttning.

! Denna madrassguide är avsedd som ett allmänt verktyg för utbildningsändamål. Även om den baseras på erkända modeller som aSSKIN[®] och andra källor, ersätter den inte klinisk bedömning eller personlig medicinsk rådgivning. Rådgör alltid med en vårdpersonal för individuella rekommendationer och beslut.

⁽¹⁾ Coleman S., Nixon J., Keen J., Wilson L., McGinnis E., Dealey C., Stubbs N., Farrin A., Dowding D., Scols J.M.G.A., Cuddigan J., Berlowitz D., Jude E., Vowden P., Schoonhoven L., Bader D.L., Gefen A., Oomens C.W.J. & Nelson E.A. (2014) A new pressure ulcer conceptual framework. Journal of Advanced Nursing, 2014

⁽²⁾ European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline. The international Guideline. Emily Haesler (Ed.). EPUAP/NPIAP/PPPIA: 2019

⁽³⁾ Portoghesi C et al. 2024. The Role of Shear Stress and Shear Strain in Pressure Injury Development.

⁽⁴⁾ Lorraine Wright, Heather Macgowan, Pressure ulcer risk assessment & prevention guideline, NHS Forth Valley, Tissue Viability Team, 01.05.2020

⁽⁵⁾ Whitlock J. SSKIN bundle: preventing pressure damage across the health-care community. British Journal of Community Nursing. 2014; 18:suppl 9: s32-39.

⁽⁶⁾ McCoulough S. Adapting a SSKIN bundle for carers to aid identification of pressure damage and ulcer risks in the community. British Journal of Community Nursing. 2016 June; Suppl: S19 – S25.